

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, F'icia una data pe septimana. — Pretiulu: pe 1 anu 10 . v. a. Pentru tiori esterne 15 . sun. pe unu anu s'eu 45 doideceri, or 3 galbini si 3 doideceri mon. sunatoria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. de 10 vorbe mari s'eu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari

Nr. 31.

Brasiovu, 17. Aprilie 1862.

Anulu XXV.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Legile dietei Transilvane din 1848.

(Urmare din Nr. trecut.)

„Opusetiunea are unu principiu, la care se pro-voaca in tote dilete: Nihil de nobis sine nobis — nimiru despre noi fara de noi; — si earasi, ca numai in acea mesura pote cineva lua parte din binefacerile constitutiunii, in care ia parte si din greutatile statului.“

„Ore cum se pote imbiná portarea opusetiunii in privinti'a poporului cu aceste principii? Ea voiesce a dispune de averea natiunii fara natiune; ea voiesce a trage la raspundere pe ministrii, candu pe aceia numai natiunea intréga ii pote trage; ea vrea singura a usurpa drepturile constitutionale, fara a se supune la greutatile statului.“

„Opusetiunea porta in gura cu multa trufia cuvintulu: Representatiune de poporu; pana acum inse nici intr'o dieta nu s'a propusu vreunu proiectu pentru introducerea aceleiasi. Se intrebamu numai cum sta treb'a cu representatiunea cetatiloru. (De bajocura, ca cetatile avea in dieta numai voturi consultative eara decisivu uniculu.)“

„Opusetiunea publica in dilete trecute o programa, in carea ea intre altele declara, ca se va sili a susutiené intocmirea de acum a comitatelor. Ei dar' noi vedemu cu totii, ca intocmirea municipala asia precum este ea astadi e forte favoratore nobilimii; ea adica este archiaristocratica, in carea nobilimea domnesce preste poporu, pe care'lu apasa dupa placu, in carea inca si celu mai micu boierenasiu pote trage degetu cu potestatea suverana, incatu celu apasatu nici chiaru la regele nu pote afla o aparare barbatésca in contra despotiloru mici. Apoi opusetiunea voiesce a mai susutiené si pe viitoru o stare cá acést'a. — Din aceste se vede curatu, ca opusetiunea (lui Kossuth) are de scopu a pastrá si a multi pe catu numai se pote prerogativele boierimii fačia cu ale guberniului si ca ea in privinti'a intregi natiuni nu este liberala, ci aristocratica etc.“

Eata acést'a era starea lucrurilor in Ungari'a si in Transilvani'a pe la inceputulu anului 1848.

D. conte Em. M. observase aprópe cu unu anu mai nainte, cumca secolulu nostru suferu de ból'a nationalitatii, precum alti seculi au suferitu de alte óresicare bóle. Noi amu recunoscutu adeverulu acestei observatiuni numai intru acelu intielesu, in carele suntemu petrunsi de acioma cunoscuta: Omne nimium veritur in vitium, s'eu pe romanesce, totu e e pre a multu, nu e sanatosu. E bine, acea bóla s'eu mania de nationalitate torturá pana pe la 1848 pe o parte insemnatóre a natiunii magiare, adica mai pe toti carturarii si pe mai multi aristocrati cá si orecare alta bóla epidemica. Din mare nenorocire bolnavii nu vedeau din asternutulu loru, in ce mesura fiorósa apucá a se lati aceeasi „epidemia“ mai dintr'odata si la celelalte natiuni conlocitoare in Ungari'a si in Transilvani'a.

Sciti bine ca in dietele transilvane dinainte de 1848 se aflaseru si ómeni de aceia clatiti de creeri, cari pretinsera a se decreta si sanctiona o lege, in puterea careia tóta multimea cartiloru bisericesci

rituale traducunduse din romanesce in unguresce, dupa cativa ani se se introducea prin tote bisericile si la tote altarele romaniloru. Si pentru ce tote acestea? Pentru ca urditorii planului bolnavi de minte, prin urmare demni de tóta compatimirea eara nu de resbunarea nóstra, cá unii carii meritá de a fi luati sub cura medicésca, purcedea din acea nebuna parere, ca romanii nu potu fi nici patrioti buni, nici cetatieni paciuti si credintiosi, nici chiaru crestini cum se cade, déca nu si voru parasi cu totul limb'a si nationalitatea.

Se scie fara cá se o mai spunemu noi, ca totu asemenea proiecte se ivisera si in diet'a Ungariei de repetite ori. Ve mai aduceti aminte, ca unu episcopu rutenu se invoise la traducerea ritualeloru in limb'a unguresca si ca vreo doi preoti romanesce fanatici incepusera in partile Ungariei a tiené predice unguresci la comune romanesce.

Gradulu pana la carele ajunsese epidemi'a de carea ne este aici vorb'a se pote caracteriza de ajunsu prin urmatorulu extractu din siedintiele dietei unguresci dintre anii 1847/48.

„Dupa ferii mai lungsióre incepute la 23. Dec. siedintiele se redeschisera in 7. Ianuaru cu a 18-ea. Aci era se se ia la desbatere noua proiectulu de lege alu nationalitatii si alu limbei magiare, cu scopu de a se da o intindere si taru multu mai mare decatu i se dete in dietele trecute; inse de o parte Dn. Lud. Kossuth cu mai multe pretensiuni si modificatiuni ale sale, de alt'a re'noitele dispute lungi si uritióse asupra Slavoniei si Croatiei, pe care opusetiunea magiara nu mai vrea ale recunoscere de regaturi, ci numai de simple „parti incorporate Ungariei“, intinsera desbaterile, pana candu urindulise la toti, dn. presiedinte si personalulu regescu pofti staturiloru anulu nou fericitu, apoi inchise siedinti'a pe aceea di.“

„In 8. Ianuaru se tienú siedintia circular'a totu in caus'a limbei magiare. § 3 alu proiectulu de lege se prefacú asia: Limb'a invatiamentulu publicu in scólele publice sciintifice si in institutele publice de educatiune va fi numai limb'a magiara; ear'a in scólele elementare, intru care limb'a magiara va trebui se se invetie cá obligata, in privinti'a introducerii ei si cá limba explicativa, pe lenga cumpanirea impregiurarilor se ingrijésca respektivele auctoritati publice.“ — „Adica mai la intielesu; in scólele normale si gimnasiale, in liceuri, academii si universitati limb'a magiara se fia singura domnitória atatu cá explicativa a profesoriloru, catu si pentru tote cartile scolastice; eara in scólele comunale (satesci) scolarii se fia datoru invatiá limb'a magiara din gramatica; ci dascalii se le esplice loru in limb'a materna (nemtiesce, romanesce, slavonesee etc.) Inse ori unde se va poté, se se introduce si pe la sate totu limb'a magiara cá explicativa Nu e mirare, ca disput'a in privinti'a limbei se intinde earasi, pentruca parte mare vede neputinti'a de a desnacionalisa pana si satele asia curendu cá prin unu fermecu.“

Cuvintele din urma ale acestei sciri din Ianuaru 1848 le intielegemu asia, ca in dieta totu se mai afla pe atunci si ómeni cu mintea intréga si cu júdecata drépta, carii cunoscea forte bine, ca aceea cé voia

nebunii, fanatici si spulberatii, nu se putea nici decum; era inse reu, ca acestia din urma, fiindu aprigi de gura si nerusinati, apucasera a incalca pe cei moderati si intiepti, incatu acestora le mai remasese numai midiuloculu de a tragana lucrurile dintr'o di in alt'a, pentrucá deca nu se putea face vreunu bine, se se abata vreunu reu mai mare, carele precumu am mai observatu in decursulu acestui articulu, era se urmeze si fara ocasiunea luata dela Paris. (Va urma.)

TRANSILVANIA. Brasiovu, 29. Apr. In privintia espositiunii nationale din Brasiovu in Transilvania.

Suntemu pofiti a face cunoscutu urmatórea dorintia si rugare a intreprindietorilor aceleiasi.

Desi terminulu espositiunii cade pe la Sf. Ilie, (28. Iuliu pana la 1. Augustu nou, séu 16.—20 vechiu), eara terminulu tramiterii obiectelor de espositiune se defipsedia pana pela 30. Juniu nou, dara pentrucá intreprindietorii se póta pregati de timpuriu localele si respectivu odaile destinate pentru asiedierea lucrurilor, este de neaparata trebuintia, cá obiectele ce se voru tramite se fia cunoscute si mai de timpuriu, inca dupa numele si volumulu lor.

Deci sunt rugati toti Dnii membri ai asociatiunii Transilvane pentru inaintarea literaturii si a culturii Romanilor si mai anumitu prea-onorarii Dnii protopopi, cá binevoindu a cerceta fiasce care in pregiurulu seu despre voint'a doritorilor de a lua parte la espositiune, care ce feliu de obiecte cugeta a tramite, se nu'si pregete a insciintia incóce prin o simpla enumerare a acelor obiecte pana pela 15/3. Juniu a. c. adresanduse a stadata dea dreptulu catra:

Onorabil'a Eforia a scóleloru romanesci greco-resaritene din Brasiovu.

Ne folosimu totuodata de ocasiune spre a reflecta pe toti patronii si amicii susu atinsei espositiunii, cumca tramiterea obiectelor la Brasiovu nicidecumu nu e impreunata cu greutate, indatace se voru insoçi mai multi insi dintrunu tienutu pentrucá se le tramitia impreuna asiediate la unu locu prin același espeditoru si prin carausi de ai negutiatorilor.

Asia de esemplu adunanduse mai multe cutii, pachete, seculie, séu orice bucate de obiecte, pana la greutate de 100 cantare (cente) si asiedinduse intru o lada mare va plati:

Dela Timisióra séu Abrudu la Brasiovu a 100 punti 3 fl.; dela Clusiu la Brasiovu 2 fl.; dela M.-Osiorheiu 1 fl.; dela Sibiu 60 cr.; dela Alba-Julia 1 fl., si asia mai departe in proportiunea distantielor schimbanduse pretiurile transportului, inse neasemenatu mai moderate, decatu daca s'aru tramite prin delijançe.

Fogarasiu, 27. Aprilie. (!?) Lucrulu celu mai nou, ce póte trage incatuva atentiunea vercarui patriotu pela noi pe tier'a Oltului, e alegerea comisiunei centrale dupa instructiunile cele mai próspete. Memorat'a alegere se si tienú in tier'a Fogarasiului anca in 14. ale lunei c. s. n. cu unu resultatu pentru noi Romanii fórte favoritoriu.

E de comunu cunoscutu, ca comisiunea centrala la noi, dupa instructiunile pomenite, are se custea din 33 membri ordinari, si din 4 reprezentanti ai proprietatii celei mari, din 10 ai proprietatii de mediulocu, din 2 ai negociului si industriei, din totu atati ai opidului Fogarasiu si din 15 ai comunelor. Toti acestia, afara de 7, sunt Romani si anca partea cea mai mare intieleginti. Dintre cei 7 neromani representéza 2 proprietatea cea mare, 2 cea de mediulocu, 2 negociulu si 1 opidulu. Durere, ca activitatea acestui comitetu e, in relatie cu celu de mai inainte, atatu de marginita! — Dar' óre n'amu fi pututu remané noi Romanii si in acestu districtu, curatu romanescu, in minoritate in comitetu? Respunsulu e afirmativu, caci, deca in. cancelari'a aulica nu s'aru fi induratu, la intrebarea Il. nostru capitanu-supremu, 'a interpretá (talmaci) autentice instructiunea respectiva asia: ea si comunele, care platescu contributiuni mai mari pentru averile comunale, se fia reprezentate in proprietatea cea mare si de mediulocu, noi nu puteamu contá la mai multi reprezentanti Romani, decatu la cei 15 comunali, si asia usioru se putea intempla aceea, cu ce ne amenintia, „Hermannstädter Ztg“ mai daunadi, dupa minunatele ei interpretatiuni. — Credemu, ca memorat'a interpretare a in. cancelarii aulice se va considerá si folosi de toti si prin comitate. F.

CRONICA STRAINA.

Hertiegovin'a a statutu anca din seculi in legatura strinsa cu vecinulu Muntenegru, si ori candu s'a incercatu turculu a atacá pe un'a, seau pe alt'a din aceste pro-

vincie, ele au fostu pururea gat'a a dá celeilalte mana de ajutoriu; aceast'a se vede din impregiurarile, ce se escara in dílele treoute, candu Hertiegovinenii impreunati cu muntenegrenii, pe acierá se cutropeasca intreag'a tabara a lui Omeru-Pasch'a, si negresitu, ca din aceast'a lovire pentru turci atatu de nenorocita, se trasera durerile lui Omeru-Pasch'a care cu timpulu póte ca'lu voru arunca si la patu; ca turculu necajitu, nu glumesece cu supremii sei beliduci. —

In timpurile nóstre lovirile se facu din partea turciloru pe lini'a de operatiune: Bilecu, Rudine, Clobucu, Banjani si mai vertosu pe lenga Grahova; o linia este aceast'a, care candu ar fi mersu lui Omeru-Pasch'a trebele bine, in catev'a díle se vedea in midiuloculu Muntenegrului, si anume pe la Grabu si Cettinje. Astadi avemu se adaugemu, ca turcii in linea memorata a trasu si pe Zupci din arip'a dreapta, si spre Nicsici din arip'a stanga, si au interitu punctele din line'a aceast'a. — Numitele locuri servescu, impreunate cu Grahova, mai alesu la aceea, de a observá cele mai precumpanitóre puncte de trecere dela Muntenegru, si spre a dá puncte de radimu pentru positiunea turceasca. — Mai inainte de ce amu vorbi despre cele din urma evineminte, este cu cale, a aduce aici nescé aratari locali, spre a face pentru cititoriu mai intielegatóre locurile memorate si pasurile cele anguste; unde se facusera lovirile cele din urma. Nicsici jace un'a mila departata dela frontier'a muntenegréna. Tóta tarimea acestui punctu, pentru Hertiegovin'a atatu de insemnatoriu, se radima pe cetatea Onogostu; dela Nicsici duce drumulu la Sipacno, pe dealulu dela Gacco. Atatu Nicsiciu, catu si pasulu Dug'a sunt renumite dela bataliele cele sangeróse din anulu 1807. Evinemintele cele mai noue din campulu bataliei, spunu, ca inainte de 15. Aprile a detasiatu Omeru-Pasch'a cu cincii batalióne impregiuru de Nicsici; Dervisch-Pasch'a cu partea cea mai mare a trupelor sale a cuprinsu pasulu Duga, cá se'si asecure impreunarea inainte si la capetu. Dupa sciri mai noue se facu lovirea la Dug'a in 14. Aprile, care in tóte provinciile se arata cá cea mai pertinace, mai sangerósa si mai grea lovire din campani'a aceast'a. Despre lupt'a intemplata in 16. vomu mai vorbi in dílele urmatóre.

Intr'aceea se ne dedamu, ca principele din Muntenegru, care debue se auda din muntii Cettinjei resunetulu focului luptatoriloru, va asecurá lumea de a sut'a óra, ca elu se aflá in neutralitatea cea mai mare, si ca resunetulu turciloru ar fi numai o neintielegere neplacuta, carea se va departá pentru totu deaun'a, deaca Pórt'a turceasca cede prin lasarea partiloru turcesci de pamentu, ce se invecineadie cu Muntele-Negru. — Intaririle, provisiunile si midiulócele de bani, cari in timpulu din urma au venitu dela Constantinopele la Omeru-Pasch'a arata, ca Pórt'a astadata voiesce a vorbi unu ce seriosu cu nempcatulu seu contrariu. —

CLERULU GRECU (strainu) din ROMANIA.*)

Nu se póte negá, ca calugarii greci protegiati de beii straini din fanaru si in urma de diplomati'a rusa, pusera man'a pe egumenatele celor mai multe manastiri din principate, ba anca in timpii trecuti, insusi pe arhiepiscopatul mitropolitani si episcopatele din tíera; dar in locu se pórté stindartulu pacii si alu dragostei in manile lor, se vedura in osebite timpuri redicandu candu pe ascunsu candu pe faça taciunile incendiului si turburariloru de totufeliulu, facunduse organele si corespondintii eteriiloru greco-slave din Turci'a, pe care le intretienu cu banii Romaniloru, destinati atatu in folosulu manastiriloru romane, catu si in sevarsirea de alte binefaceri. Lasandu d'o parte timpii cei vechi, se incepemu dovedirea lucrului din 1812, cautandu in acesti calugari faptele omului publicu, fiindu ca ale preotului cata se fia cunoscute din archiveke arhiepiscopiei, episcopiloru si ministeriului cultelor din Romani'a, pe care noi nu le vomu deschide pentru respectulu religiei, ai carii nemici cumpliti sunt ei, acesti calugeri.

1. In adeveru la 1812, pe candu Rusii parasisera in mare parte Principatele, patriarchulu grecu adreséza unu encicliconu (cerculariu) catra totu clerulu din Turci'a. Prin acestu documentu elu dicea, ca Napoleonu nemiculu némului omenescu, puindu lançuri pe grumadii betranei Europe si tarindu-o dupa

*) Acestu articulu ilu aveamu mai multu cá de 5 luni in pulpitul Redactiunii. Multu timpu nu am voitu a'lu publicá; eara acumu ne vedemu constrinsi a'lu face cunoscutu, cá unu midiulocu de aparare asupra inemiciloru nóstrii din Bucuresti, carii isi pusera piciorulu in pragu a ne subminá sub proteste diferite, inse totudeauna misielóse. Red.

sine, a intratu in Rusi'a crestina, spre a bate pe ortodosii aceluia tîenutu, unde nerespectandu nimicu, — dice enciclionu, — a prefacutu lacasiurile lui Dumnedieu in casarme si in grajduri de cai, pentru care trimitiendu a sa binecuventare celerului si crestineloru de sub jurisdicia sa, ilu îndemna cá se se róge lui Dumnedieu spre invingerea pagániloru lui Napoleonu. In aceea epocha vreo treisute françesi ce se aflau remasi in insulele Ionice sau la Antivari, cá se scape de englezi s'au datu prizonieri Turciloru dela Tripoliti'a din Moreea. Turcii pornindui spre Constantinopole pe uscatu, au fostu atatu de maltratati de fanatismulu populatiiloru crestine, aruncandu ordure si apa fértá pe ei, de bóle, de lipsa si insusi de escort'a loru, in catu abia au adiunsu vreo 40 séu 50 in resiedintia.

2. La 1821, cum se ivi Ipsilante de peste Prutu in Principate, archimandritii Samuile Vacarescénu, Partenie Mihaliotu, insoçiti de Epifaniu, economulu dela Mihaiu-Voda fuera cei d'anteiu din céta loru care ilu intalnira nóptea la Colintina de lenga Bucuresci, si a dóu'a di se vede, fara sperantia, impartinduse si bani si arme pe la maurofori. Noi nu intramu in alte amónunte despre asasinatulu Domnului Tudor de catra Ipsilante cu complicitii lui egumeni greci, punemu aici numai spre dovedirea lucrului, unu episodt din aceea epocha, comunicatu de reposatulu Dimitrie Bumbacaru, martorulu ochiularu, si'lu lasamu se vorbésca insusi:

„Mie imi spusesese — dicea acestu reposatu, — parintele Antemie cu care eramu legatu prin amicia si daravere si care se aflá egumenu la mon. Sf. Ecaterina de aici din Bucuresci, cu vreo trei luni inaintea isbucniri, turburariloru, ca este se viia Ipsilante in tíera cu ajutoriu dela Rusia, si ca fiinduca o se se intemple multe turburari si nenorociri, se dau de o parte ce am mai bunu si se'mi asigurezu nevésa si copii. — Asia dupa ce se infransese adunatur'a aceea de straini la Dragosiani; dupa ce caminaru Sava si capitanu Mihaile venisera in Bucuresci, si dupa ce Chehaia-bei, comandantulu trupeloru turcesci, pusese pretiu cate o mahmudié pe capulu de zavergiu, si dupa ce strainii de subt caminaru Sava prindea ómeni nevinovati, negutiatori, mesteri si cultivatori romani si ii da pe man'a turciloru pîrindui ca au fostu rebeli spre a li se da mahmudeaoa, pretiulu sangelui, speriindume de viétia, me duseiu la parintele Antemiu cá se'i aratu si lui crudimile acestea ce elu nu le credea. Ilu duseiu mai anteia la casele Savei, unde siede astadi Senocrate, la a caroru pórtá si in curte gasiramn mai multe gramédi de trupuri de omu fara capete, crestate unele pe bucele sieditului, oa-ci capetele cum aflaramu le dusesera strainii lui Sava la Chehaia-bei spre asi luá pretiulu. — D'aici porniramu la casele Druganescu, astadi ale lui B, Cugiu, acolo, gasiramu vreo 70 séu 80 de Romani, de tóte starile pana si preoti, toti cu lantiurile de gatu sau picioré si prin acestea atîrnati de cate o bârna cate mai multi insi, asteptandu candu se le viia rendulu cá se'i duca se'i decapiteze. In adeveru se redicara subt ochii nostri vreo optu insi dela barna de margine, ei pornira la vadulu sacagiiloru dela Curtea-vechia, unde pe data le si taiera capetele, si le tramisera spre vedere la Chehaia-bei. La acésta scena neputendu a me stapîni, diseiu parintelui Antemie: vedi ce faceti voi? La care densulu imi respunse ca s'a facutu gresiele, ca unele s'au fostu vorbitu si altele vede ca se facu si ea'i pare si lui reu.

„Terórea si mórtéa plana pe tóta tíer'a: cele ce se pe-treceau in Bucuresci se facea si pela sate cu mai multa atrocitate. Am vediutu cu ochii mei, dicea naratorul, capete de fete rase, unele cu cercei anca de urechi, altele cu ei scosi, altele cu urechile taiate cá se nu li se cunósca gaurele cerceiloru, aduse de straini lui Sava la Chehaia-bei, subt píra mincínósa ca sunt capete de zavergii, dar' in fundu era, cá se primésca mahmudeaoa. Dupa unu macelu de mai multe dile de ómeni inocenti, unu Romanu, repausatu Baltaretiu isi luá inim'a in dinti, si otari or se péra or se scape pe inocentii sei concetatieni de mórtéa ce'i amenintia; elu se duse la Chehaia-bei, ii spuse nelegiuirea lui Sava si a vagabondiloru de subt densulu, ii arata, ca déca e cineva vinovatu in acésta resvretire sunt totu acestia care astadi pírascu, ucidu si aducu capete de Romani spre a'si luá mahmudeaoa; ca D. Tudoru nu s'a sculatu asupra Portii ci a Greciloru din tíera, cari apropiindusi guvernulu ei, o jefuescu si o deprada cum e mai reu; ca strigarea lui Tudoru n'a fostu alta decatu isgonirea acestoru straini din domni'a si functiunile tíerei, isgonirea calugariloru greci de pe scaunulu episcopiloru si de pe la tóte monastirile din tíera, cu a caroru bani nutrescu eteriile ce au adusu aceste calamitati, caei ei au facutu turburările, acaroru victima sunt bietii Romani. — Chehaia-bei se descépta cá dintr'uu somnu la aceste vorbe ale Baltaretiului,

si in mintea lui otari mórtéa lui Sava si a lui capitanu Mihaile, ear pe faci'a ordina se inceteze esecutiile. Peste trei dile Sava si strainii lui fura ucisi si risipiti, ear parintele Antemie imbraoatu cu salvari, cu tulbanu la capu, cu barba rasa porni la Brasiovu. Elu scia bine turcesce si stravestitu in costumu turcu era siguru de asa mantuintia. Imi spuse ca s'a datu la Chehaia-bei de economu dela Sarindaru o lista de toti egumenii cati au luat parte la miscare si ca trebue se fuga. Eu ii dideiu scrisori catra famili'a mea si intr'acea séra o si porni spre munte.“

3. Multe se dicu si de partea mai multu sau mai puçinu activa ce au luat acesti cuviosi la Braila in rebeli'a greco-slava subt Taticiu in 1841 in alu caruia busunariu s'a gasitu de catra prefectulu Sacomson o corespondintia regulata intre Tadeu egumenu mon. sf. George-nou si Timoteu alu santului Joan din Focsani, cu acea capetenia. — Dar se trecemu la rebeli'a din 1842 unde lucrurile se desemna multu mai bine. La Carantin'a Brail'a in tómn'a anului 1841 sosira doi individii, unu dascalu si unu calugaru, amendoi fara pasaporte. Directorulu Carantini le popri intrarea, si tocmái dupa ce asicura agentulu Grecii libere pe prefectura ca sunt ómeni buni si cunoscuti, ii priimi se si faca lazaretulu dupa care le si lasa intrarea libera in orasiu. (Va urma.)

ROMANIA. Propunerea D. Cogalniceanu. (Urmare.) Sunt doue luni de candu Domnulu a proclamatu cá faptu indeplinitu unirea definitiva a tíerei de dincóce si de dincolo de Milcovu, si cu tóte acestea, precum acestei tíere s'a refusat titlulu de Romania; totu asia i se refusa si ori ce organizatiunii a Unirii, i se refusa chiaru simbolurile Unirii.

De doue luni functionéza si ministeriulu si parlamentulu intr'unitu alu Romaniei; si afara de proiectulu de lege pentru impartirea tíerii in patru provincii, proiectu care in locu se unésca are se despartie si mai multu Romani'a, nu s'a infaçiosiatu adunarii unu singuru proiectu de lege pentru organizarea Unirii prin cale legislativa. Totu asia de puçinu s'a facutu pentru Unire, si prin calea si in marginile administrative. In intréga colectiune a Monitoreloru din Iasi si Bucuresci, cu greu s'aru gasi o ordonantia, o dispositiune care se dovedésca natiunii, ca ea este un'a, ca ea are unulu si acélaşi guvern, ca se lucréza neadormitu pentru inlaturarea deosebitoru, pentru contopirea intereseloru, pentru intrunirea autoritatiloru. Ce contrastu cu activitatea antaiului ministeriu alu Italiei, dupa intrunirea provinciiloru italiene suptu sceptrulu lui Victore Emanuele? Ce contrastu cu monitoriulu Italiei, care in antaiele luni, dupa intrunirea parlamentulu italianu esia, dilnicu in numere indoite si intreite, pline de ordonantie regesci, de decrete ministeriali, de regulamente si dispositiuni administrative menite de a respandi pretutindine ideea Unirii, de a o face se intre in animele, intreprinderile, in vinele Italianiloru, de a face cá Unirea se devia unu adeveru dela Alpi si pana la tiermurile de josu ale Siciliei!

Nu este asia si in Romani'a. Separatismulu domnesce anca si in Iasi si in Bucuresci! Si acolo, si aici suntu anca dóue centruri de administratiune, cu singura deosebire ca acelu de peste Milcovu, lipsitu de initiativa, de atribuite de sine statatorie, este in neputintia de a face bine, si tóte midiclócele de a face reu. Moldavi'a nu scie, nu crede anca ca are Unirea, caci ea pana acumu nu-i are nici macaru simbolurile. Ea vede in Iasi unu Monitoriu, si in Bucuresci unu altu monitoriu; peste Milcovu falfaie unu stégu, si dincóce unu altu stégu. O parte din tíera are o marca, si o alta parte alta marca. Si Focsanii despartiti in dóue, cu fruntarie pazite de granitari si gendarmi inarmati, cu dóue administratiuni, cu dóue municipalitati, cu dóue politie, cu dóue sisteme de invetiatura, arata fiacarui trecatoriu, fia Romanu, fia strainu, ca la Milcovu suntu anca dóue otare, dóue tíere, dóue ocarmuiri, ca Unirea nu este anca de catu unu cuventu scrisu, si Romani'a unu cuventu proscrisu!

Aci este caus'a principale a dureriloru Moldovii. In diu'a candu ea pentru antaia data au strigatu Unirea, ea era pregatita la tóte sacrificiele momentane ce avea se face, dar era pregatita si la tóte folósele eterne ce avea se resulte pentru dens'a din dorit'a Unire. Moldov'a sciea ce avea se pérda, dara sciea si ce avea se castige. Asia dara, déca Moldov'a se tanguesce, acést'a este, nu pentru ca vré a dá inapoi, ci pentru ca nu merge inainte! Ea nu voiesce a reveni asupra Unirii; si voiesce a se indeplini si a se consolidá Unirea! Ea voiesce se fia Romania, si pana acumu se vede silita se fia totu Moldov'a, inse Moldov'a parasita si reu ocarmuita. Se

nu se creada ca astadi Moldavi'a este mai puçinu unionista decatu in diu'a de 7. Oct. 1857, candu reprezentantii ei, afara de dóte glasuri, strigau in aplausele poporatiuniloru: Se traiésca Unirea, se traiésca Romani'a! Se nu se creada ca durerile momentane, de care in acésta epocha de transitiune, suferé cateva judeçie de peste Milcovu, au judeçiele de dincoçe de Milcovu nu suferu? se nu se creada ca aceste dureri voru face pe Moldov'a se caute aiuré decatu in Unirea definitiva, limanulu mantuirii sale! Se se cunoşca bine, se se scie pretutindine, ca óri-candu ora periclului ar suná pentru Unire, nu Moldovenii voru fi cei mai de pe urma, nu ei voru fi cei mai neotariti intru a aperi marea ideia a stramosiloru lor, rodulu sacrificieloru generatiunii actuale, si viitoriulu urmasiloru lor: Unirea Romaniei!

A priveghié la inlaturarea a totu ce ar puté comprómite sórtea Unirii, a stimulá curend'a organizare si consolidare a Unirii, a face cá tóta natiunea, si in comunu si individuale se simta catu mai curendu de binefacerele unirii, acést'a este marea si patriotic'a misiune a parlamentului Romanu.

Invocandu dar proclamatiunea Domnitoriului din 11. Dec., mesagiulu seu din 24. Jan., si adresele camereloru separate si ale adunarii intrunite, chiamandu concursulu ministriloru ce au subscrisu, si proclamatiunea si mesagiulu, intemien-dune pe cuvintele rostite de actualulu presiedinte alu consiliului de ministri, ca „ceea ce Dumnedieu a unitu ómenii nu mai potú desparti,” invocandu impreuna cu d-lui, blastemulu strabuniloru nostrii, alu nostru, si alu urmasiloru nostri, asupra acelorú cari, suptu ori ce cuvinte si motive, ar impede-cá séu ar ingreuiá organizaren si consolidarea Unirii, subscrisulu propunu cá parlamentulu Romanu se binevoiésca a invitá pe ministeriu a luá urmatóriele dispositiuni:

1. Romanii, Tiér'a romanésca, Romani'a este unu nume pe care natiunea nóstra l'au mostenitu dela Traianu Imperatulu. Acestu nume sacru, numai uciderea nationalitatii nóstre ilu va puté sterge din limb'a si din tiér'a nóstra, din gur'a copiiloru nostrii; guvernulu va pastra dar' acestu nume, in titulu Domnitorului si in actele publice ale tierei. Acestu titlu de secolu l'au avutu toti Domnii si inainte si in urm'a regulamentului. Nimine nu au contestatu Domniloru Alecsandru Ghica, Georgie Bibescu, Barbu Stirbei dreptulu de a se intitula cu mil'a lui Dumnedieu Domni a tóta Tiér'a Romanésca. Romani'a este unu titlu nationalu ce nu póte insufflá nici frica ca nu reprezenta nici o ideia de conchista. Este titlulu Principatelorú Romane astadi intrunite intr'unu singuru Statu, Statulu Romanu, Statulu Romaniei.

2. Se se reguleze intr'unu chipu definitivu si unicu cólórele, drapelulu si marc'a Romaniei.

3. Monitórele din Jasi si din Bucuresci se se intrunésca intr'o impreuna foia oficiale: Monitorulu Romaniei.

4. Se se redice granitarii si gándarmii de pe desfiintia, tele frontiere din launtru ale Romaniei.

5. Proiectele de legi menite de a organizá Romani'a se aiba de scopu, nu despartirea ci intrunirea toturoru partiloru Principatului, intr'alte cuvinte, pe de o parte concentrarea in Bucuresci a directiunii superióre si unica a trebiloru publici a le tierei, ear pe de alta descentralizarea administratiunii astufelu, in catu interesele locale se'si póta gasi indestularea inainte instantiiloru locale.

6. De indata se se desfiintieze directoratulu ministeriului de externe din Jasi, pentru cá macaru in façia strainiloru se avemu unu singuru guvernú.

Cogalnicénu. Sustinu, Cost. Roseti, I. Bratianu, Arghiropolu, Grigorescu, Budisteanu, Culoglu, Miculescu, Petrescu, Ant. Arion. A. C. Golescu.

ANNUNCIU.

Mapp'a Transilvaniei in limb'a rom.

e g a t a.

Prenumeratiunile incurse pana acumu acoperu abia a treia parte a speseloru litografarii etc. dupa pretiulu' defiptu. — Invitu dar' pe acei onor. Domni — carii sunt rugati — si nu mi'au impartasitu rezultatulu prenumeratiuniloru in réspetivele lorú cercuri de activitate, — a mi'lu face cunoscutu pana la 10. Maiu — poste restante — Sibiiu. —

S. Fetti.

Cu acésta ocaziune nu potemu deadiunsu recomanda opulu acesta, care e celu de antaiu nóu adaptatus pre inlesnirea cu-

noscentiei geografice a tierei nóstre. Tinerimea scolaria nunu-mai din scólele normali si mai superiori, ci petutindenea si cea din scólele comunale are neaperata lipsa de acesta mapa, pentruca déca in scólele comunale nu se va preda o cunoscentia geografica a patriei séu déca tenerimea va orbeca la predarea acestei cunoscentie fara de a fi ajutata si sprijinita cu mape, atunci acele comune, ou astufeliu de scóle si dascalicalosi neci ca se se mai tiena ca au scóla, pentruca déca tenerimea lorú nu va invetia neci acésta cunoscentia a tierei sale, apoi nu va sci chiaru nemica. Parintii de familii ar deschide mintea copiiloru sei prin aratarea mapei acesteia fórte bine, spre care scopu si suscrisulu vede, ca are lipsa de acésta mappa si prenumera la 2 esemplarie. Apoi mai avemu si o datoría a ajuta esirea la lumina de asemeni opuri, intreprinse pentru inlesnirea de a cultiva tenerimea. — Red.

Indreptare: In Nr. 29 col. 3 colón'a 2, seri'a 60 in locu de inohide cet. deschide; seria 72 cet. Sapiha.

Totu Nru 29 alu Gazetei pe colón'a 113 si 114 s'au stracuratu cateva sminte esentiale, care ne rogamu cá se se indrepte asia: treia, citeste trâiá; — fi cit. si; — rogamu pe tóte aceia cit rogamu pe toti aceia; — legea urbariala din 1848 cit. legea urbariala din 1847; — invescuta in numele ómeniloru cit. in inimele etc.: — neasemnatu cit. neaseménatu; in dreptu de pórtá cit. in dreptu de a portá; — (pe col. 114) nesce conforme cit. nesce reforme; — patrioticu cit. patrioticu scl. scl. — Nr. 30, col. 118, seri'a 29 in locu independenti citeste: descendinti; ser. 35 cit. cá se mai vré etc. —

Nvo 2597.

PUBLICATIUNE.

Tergurile de lana care s'au concesu cetatei libere r. Brasiovu se voru tiené mai antaiu in anulu 1862 si adeva:

Celu d'antaiu dela 15. pana in 22. Jnniu c. n. si alu doilea dela 10. pana in 20. Augustu c. n.

Adncanduse acésta spre cunoscentia producatoriloru si consumatoriloru de lana se provóca totuodata a luá parte la aceste terguri importatórie pentru negotiu si industri'a intr'unu numeru insemnatoriu.

Brasiovu in 9. Aprilid 1862.

1—3

Dela magistratuln cetatei si alu districtului.

Nru 2056 civ. 1862.

EDICTU.

Dela sedri'a generale a districtului Nascudu se face prin acést'a de comunu cunoscutu, cumca pe suplic'a Domnului advocatu Joane Hofgráff nomine Mathias Fuhrmanu de pres. 11. Dec. 1861, Nru 2056 civ. spre acoperirea pretensiunii de 250 fl. v. a. si a speseloru facute si urmande, s'a concesu licitarea esecutiva a realitatiloru esecutului Leonte Butta dein Ilva mica, cari diacu pe campulu comunei Ilvamica si se cuprindu in partielele de pamentu sub Nru top. 166, 167, 439, 498, 1376, 1494, 1451, 2439, 2440, 2443, 2741, 3061, 3062, 3318, 3319, 3529, 3530, 3911, 3912, 3914, 3917 si 3918, deinpreuna cu casa si cu tóte unéltele economiei, cari sunt pretiuite pe 630 fl. v. a. anca prin desfiintiat'a pretura a Rodnei cá judecatoria, si spre ducerea in deplinire a acestei licitatiuni s'a statoritu 2 termine pe 26. Maiu si pe 30. Juniu 1862, totudeaun'a la 10 óre inante-de amédiedi in cancelari'a comunale in Ilva mica.

Voitorii de a licitá se incunosciintiazé despre acést'a cu acea adaugere, ca realitatiile de licitatu numai la alu 2-lea terminu se voru licitá sub pretiu si se voru dá la celu mai multu imbietoriu.

Conditiiunile de licitatiune se potú vedé si pana atunci in órele oficióse la sedri'a generale.

Totuodata se provóca toti aceia, cari cugeta a avé cascigatu ver'unu dreptu hipotecariu la realitatiile de licitatu, cá dreptulu lorú cu atatu mai vertosu se'lú arate la subscris'a sedrii generale, caci la deincontra numai siesi voru avé de a'si ascrie, déca impartianea baniloru esiti dein vendiare se va face fara conchiamarea lorú, si déca densii voru fi eschisi dela impartasire dein aceea suma pana se va acoperi pretensiunea de mai susu.

Naseudu in 13. Martiu.

Dein siedinti'a sedrii generale a districtului Naseudu.

3—3

Marcusiu, v.-notariu.

Cursurile la Bursa in 27. Aprilie 1862 stá asia:

	Вал. азет.	Фр. фр.
Газетини амперзетурл	6	28
Азгевзпрé	132	15
Londoné	133	10
Ампрзмэртэжэ национэлэ	84	5
Облигацiиe металиче ертé de 5 %	70	25
Азгiиe банкэртé	834	
„ кредитртé	210	30